

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/27/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8517202150
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zoláková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8517202150.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zolákovvej a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Mareka Košča v právnej veci žalobcu: E. X., X.. XX.X.XXXX, Z. XX, XXX XX Č. F., právne zastúpeného JUDr. Stanislavom Lampartom, advokátom so sídlom Námestie sv. Mikuláša 29, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO: 42420202, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou FELIX NEUPAUER & PARTNERS, Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 37 928 422, o zaplatenie 18.000,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa, č. k. 6C/68/2017-78 zo dňa 7. decembra 2018, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd I. výrokom žalobu zamietol a II. výrokom priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré je povinný zaplatiť žalobca, pričom o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal voči žalovanému zaplatenia 18.000,- eur a úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 18.000,- eur od 18.10.2016 do zaplatenia ako aj nahradenia trov konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že žalobca rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2C/824/2014 zo dňa 4.6.2015 bol ako žalovaný zaviazaný na zaplatenie náhrady škody vo výške 18.000,- eur H. D. a C. D. a rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.10.2016. Ako vedľajší účastník na strane žalovaného vystupoval v tomto konaní Komunálna poisťovňa, a.s.. Keďže nebolo v jeho možnostiach zaplatiť sumu 18.000,- eur, oprávnení podali návrh na výkon exekúcie, ktorá je vedená na Exekútorskom úrade E.. H. P. so sídlom v Kežmarku pod číslom U. U žalovaného bol riadne poistený, mal platnú zmluvu a žalovaný bol aj účastníkom pôvodného súdneho konania, teda mal prisúdenú sumu 18.000,- eur riadne zaplatiť, lebo sa jednalo o poistnú udalosť. Právny zástupca žalobcu listom zo dňa 22.3.2017 vyzval žalovaného na plnenie, ten však nárok neuznal a listom zo dňa 7.4.2017 oznámil, že plniť nemieni pričom poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/168/2009 a sp. zn. 3Cdo/301/2012 ako aj na stanovisko Ministerstva financií SR z 31.5.2016. S názorom žalovaného žalobca nesúhlasí a jeho právny názor považuje za prekonaný. Uviedol, že podľa viacerých rozhodnutí okresných i krajských súdov bol vyslovený názor, že v prípade povinného zmluvného poistenia sa toto plne vzťahuje aj na ujmu pozostalých po dopravných nehodách. Povinné zmluvné poistenie sa plne vzťahuje na škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidla a toto pokrýva aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IIIÚS/666/2016 zo dňa 11.10.2016 a rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/301/2012. Žalobca ďalej uviedol, že si riadne plnil svoje povinnosti z poistnej zmluvy a žalovaný si svoje zákonné a zmluvné povinnosti nesplnil, pričom tento stav prináša žalobcovi existenčné problémy, keď je voči nemu vedená exekúcia a vzhľadom na jeho finančné schopnosti je predpoklad, že táto exekúcia môže trvať mnoho rokov. Zároveň uviedol, že po zaplatení žalovanej sumy žalovaným ju obratom zašle oprávneným. Žalovaný vo svojom vyjadrení

k žalobe vznesol námietku miestnej príslušnosti Okresného súdu Stará Ľubovňa. Poukázal na to, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 18.000,- eur s príslušenstvom bez bližšej špecifikácie právneho titulu len s konštatovaním, že má so žalovaným uzavretú poisťnú zmluvu podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Poukázal ďalej na rozhodnutie Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2C/284/2014, podľa ktorého bol žalobca výlučne zaviazaný na náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obeti dopravnej nehody, ktorú zapríčinil žalobca. Tento na základe rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa neplnil. Ďalej namietal premlčanie nároku žalobcu, ak si ho uplatňuje z titulu poisťného plnenia s poukazom na ustanovenie § 104 OZ. Zdôraznil, že v prípade práv na plnenie z poistenia je začiatok plynutia premlčacej doby stanovený špecificky, a to rok po poisťnej udalosti. Začiatok plynutia premlčacej doby je teda určený objektívne a jej celá dĺžka je stanovená na 4 roky po poisťnej udalosti, a to bez ohľadu na to kedy došlo k vzniku nároku. Keďže k dopravnej nehode došlo dňa 27.12.2010 prípadného plnenia z poisťnej zmluvy sa žalobca mohol domáhať podaním žaloby najneskôr dňa 27.12.2014, pričom tak urobil až dňa 24.4.2017. Uplynutiu premlčacej lehoty mohol žalobca zabrániť či už dobrovoľným plnením tretej osobe, ktorej vznikla škody a následne pred uplynutím premlčacej doby si uplatniť nárok voči žalovanému súdnou cestou alebo mohol podať žalobu na súd pred uplynutím premlčacej doby s tým, že v konaní by bolo potrebné vyčkať na právoplatne skočenie konania, v ktorom tretia osoba - poškodený uplatnil svoj nárok na náhradu škody voči žalobcovi. Žalovaný má za to, že NS SR dlhodobo a konštantne dospieva k záverom, že v zmysle zákona o PZP poisťovatelia nie sú pasívne vecne legitimovaní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obetiach dopravných nehôd (rozhodnutia NS SR 3Cdo/176/2012, 4Cdo/168/2009, 4Cdo/139/2011 a 3Cdo/301/2012). V zmysle súčasne platnej a účinnej úpravy rozsahu krytia zákonom o PZP, bez jeho akejkoľvek relevantnej novelizácie v rozhodnej časti od roku 2001, pri opakovanom konštatovaní NS SR o nemožnosti zahŕňať pod pojem škody na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona o PZP aj nemajetkovú ujmu podľa § 11 a násl. OZ, žalovaný vo všeobecnosti nie je v takýchto konaniach pasívne vecne legitimovaný. Vzhľadom na uvedené žiadal žalobu zamietnuť a priznať náhradu trov konania.

3. Vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania zo strany žalovaného súd uviedol, že nárok žalobcu nie je premlčaný. Až právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2C/824/2014 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/385/2015, t.j. dňa 14.10.2016 bola známa výška nemajetkovej ujmy a žaloba bola podaná dňa 24.4.2017, t.j. včas. Súd sa nestotožnil so záverom žalovaného vo vzťahu k rozsahu krytia náhrady nemajetkovej ujmy pozostalým po dopravnej nehode. Poukázal na závery vyslovené už v rozhodnutí Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2C/824/2014 (str. 11) v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/385/2015 (str. 7), ktoré v odôvodneniach zaujali právne stanovisko i k tejto problematike a z ktorých jednoznačne vyplýva povinnosť žalovaného hradiť nemajetkovú škodu z povinného zmluvného poistenia. Ďalej na odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu SR 1Cdo/156/2017, zo dňa 27.3.2018 v ktorom Najvyšší súd zaujal názor, že je normatívne prípustná interpretácia § 4 ods. 2 písm. a) PZP, podľa ktorej aj nemajetkovú ujmu podľa § 13 OZ možno zahrnúť pod škodu na zdraví. Taktiež Ústavný súd v uznesení sp. zn. III. ÚS 666/2016 v inej obdobnej veci akceptoval rozšírenie pojmu „škoda na zdraví“ prostredníctvom eurokonformného výkladu použitého všeobecnými súdmi aj na náhradu nemajetkovej ujmy a nezistil žiaden dôvod na konštatovanie ústavnej arbitrárnosti. Postoj žalovaného, ktorý na pojednávaní uviedol, že dovolanie vedené pod sp. zn. 1Cdo/156/2017 po tom, ako Najvyšší súd SR rozhodol, že vec postupuje na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sa javí ako špekulatívny postup a záujem žalovaného na zachovaní rozdielnosti právnych názorov. Na základe prevedeného dokazovania dospel k záveru, že tak ako bola žaloba žalobcom podaná neobstojí, lebo v prejednávanom prípade ide o špecifickú situáciu, keď v pôvodnom konaní vedenom na tunajšom súde sp. zn. 2C/284/2014 vystupoval žalovaný ako vedľajší účastník na strane žalovaného v tomto konaní E. X., ktorého súd zaviazal na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú mal zaplatiť pozostalým - v danom konaní žalobcom z titulu dopravnej nehody, v dôsledku ktorej došlo k usmrteniu maloletého syna žalobcov v danom konaní. Z dôvodu, že tak žalobca ani vedľajší účastník na strane žalovaného v konaní 2C/284/2014 Okresného súdu Stará Ľubovňa dobrovoľne neplnili, oprávnení podali návrh na vykonanie exekúcie voči žalobcovi. Žalobca následne podal túto žalobu, ktorou sa domáha voči žalovanému zaplatenia sumy 18.000,- eur. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenie § 823 OZ ako aj § 15 zákona PZP, podľa ktorých náhradu platí poisťiteľ poškodenému, resp. náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Z týchto zákonných ustanovení súd vyvodil záver, že žalobca sa nemôže domáhať žalobou na plnenie priamo svojej osobe, ale mohol sa domáhať, aby žalovaný za neho (žalobcu) plnil poškodeným. Totožný záver je uvedený aj v odbornej literatúre

- Veľký komentár Občiansky zákonník II, str. 2995, v ktorom je uvedené že aktívna legitímácia je ponechaná škodcovi, ktorý však musí v petite určiť ako platobné miesto osobu poškodeného. Z tohto dôvodu súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 1, 2 CSP a priznal úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré je povinný nahradiť žalobca.

4. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, v ktorom namietal, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď síce aplikoval správny právny predpis, nesprávneho ho ale interpretoval a zo skutkových zistení vyvodil nesprávne závery. Zdôraznil, že ľutuje čo sa stalo a dodnes sa s touto situáciou nedokáže vyrovať. Náhrada spôsobenej škody a prebiehajúca exekúcia mu spôsobili neriešiteľnú situáciu až rozpad manželstva. Považuje za nespravodlivé, že hoci si riadne plnil svoje povinnosti ako poistený, riadne platil poisťné, mal by nahradiť celú škodu, pričom poisťovňa, ktorá by ju mala plniť, ju neplní. Povinné zmluvné poistenie má slúžiť na krytie škôd pri dopravných nehodách aj v takom prípade ako sa stal jemu. Žalovaná poisťovňa sa po celý čas snaží jeho nárok spochybňovať a vyhnúť sa povinnosti plniť podľa poisťnej zmluvy. Využíva všetky možnosti aby takéto nároky odmietla a nemusela platiť za poisteného, hoci súdna prax ako slovenských tak i európskych súdov najmä rozsudkov Súdneho dvora EÚ vo veci Haásová C-22/2012 a vo veci Drozdovs C-277/12v ustálila, že poisťovňa má povinnosť plniť. Jeho žaloba je riadne odôvodnená a bola podaná riadne a včas. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že na uplatňovaný prípad sa vzťahuje povinné zmluvné poistenie, pričom toto aj riadne vyargumentoval v napadnutom rozsudku. Jediným dôvodom, pre ktorý bola žaloba zamietnutá je skutočnosť, že podľa súdu na prijatie poisťného plnenia - sumy 18.000,- eur nie je oprávnený žalobca, ale malo byť zaplatené pozostalým rodičom, a to H. D. čiastka 10.000,- eur a C. D. suma 8.000,- eur. Pri podaní žaloby vychádzal z toho, že je voči nemu vedená exekúcia na vymoženie sumy 18.000,- eur a táto suma je vymáhaná výlučne od neho. V čase podania súdnej žaloby mu už bola zexekúovaná značná čiastka a táto bola vyplatená manželom D.. Vyplatené peniaze chcel riadne v plnej výške doplatiť manželom D., voči ktorým si plní všetky jeho povinnosti. Predpokladal, že ak by bola suma 18.000, eur vyplatená v čase, keď už mali vyplatenú značnú sumu, došlo by u nich k bezdôvodnému obohateniu a mohli by vzniknúť nové problémy, preto mal úmysel, že bude postupovať tak, že ich vyplatí z peňazí, ktoré mu vyplatí poisťovňa so započítaním peňazí, ktoré dostali od Exekútorského úradu. V čase podania odvolania bola vyplatená na exekúcia suma 13.933,11 eur, o čom predložil súdu potvrdenie E.. P. zo dňa 10.12.2018. Určenie, komu má byť žalovaná suma zaplatená preto považoval iba za určenie platobného miesta, ktoré nemôže spôsobiť zánik nároku a neúspešnosti žaloby. Namietal aj výrok o trovách konania, lebo podľa jeho názoru súd nemal žalovanému priznať ich náhradu pri začatí konania, vzhľadom na jeho kritickú sociálnu situáciu predložil súdu žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov. Uznesením zo dňa 14.9.2017 mu bolo v tomto konaní priznané oslobodenie od súdnych poplatkov v sume prevyšujúcej 803,- eur. Pokiaľ mal byť zaplatený súdny poplatok v plnej výške, tento by činil 1080,- eur pri oslobodení ak mu to uznal súd. Jedná sa o oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 92,6 %, teda skoro celej výške. Vzhľadom na jeho finančnú situáciu sú v celom rozsahu splnené podmienky pre rozhodnutie súdu podľa § 257 CSP, podľa ktorého „výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa“. Svoje majetkové pomery preukázal na začiatku konania. Nepriaznivá majetková situácia u neho trvá aj v súčasnosti. Je voči nemu vedené exekučné konanie, ktoré mu spôsobilo až existenčné problémy. Naproti tomu žalovanou je poisťovňa, ktorá je jednou z najväčších poisťovní na Slovensku a ktorej základné imanie činí 13.944.000,- eur. Nepriznanie trov konania poisťovňa teda absolútne nepocíti, pričom zaplatenie trov konania žalovaným ani nebude v jeho možnostiach. Poukázal aj na to, že uplatňovaný nárok nebol podaný svojvoľne a žalobca je presvedčený, že poisťovňa mala plniť. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/256/2012, podľa ktorého právo na náhradu škody, resp. právo na to, aby poisťovateľ uhradil za poisteného škodu patrí poškodenému. Odchýlku od tohto princípu, t.z. „inak“ (napr. v tom zmysle, že právo na náhradu škody patrí priamo poškodenému) môže ustanoviť len osobitný predpis (porovnaj tiež rozsudok NS SR z 23.11.2004 sp. zn. 1Cdo/76/2004). V danom prípade k dopravnej nehode došlo za účinnosti zákona č. 381/2001 Z. z., ktorý treba považovať za „osobitný predpis“ podľa § 823 Občianskeho zákonníka. Poisťovateľ vykonávajúci povinné zmluvné poistenie zodpovednosti má pri uplatnení nároku poškodeného na náhradu škody rovnaké právne postavenie ako osoba, ktorá škodu priamo spôsobila. Ak nebolo právoplatne rozhodnuté v akom rozsahu zodpovedá škodca za škodu a nedosiahla sa dohoda medzi poisťovňou a poškodeným o tom, v akej výške má poisťovňa za poisteného nahradiť škodu, nevznikol poškodenému priamy nárok podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z., ktorý by mohol byť uplatnený samostatnou žalobou proti poisťovateľovi. Ďalej poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 1354/2006, podľa

ktorého ak odmietne poisťovateľ plniť poškodenému v dôsledku vzniku poistnej udalosti, je potrebné uplatniť nárok na náhradu škody voči škodcovi, ktorý je pasívne legitimovaným subjektom. Nárok na poistné plnenie proti poisťiteľovi môže potom poistený uplatniť na základe právoplatného rozhodnutia, ktorým mu bola uložená povinnosť na náhradu škody, na ktorú sa poistenec vzťahuje a ktorú bol nútený uhradiť. Práve takáto situácia mu po právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2C/284/2014 vznikla. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 6C/38/2017 zo dňa 7.12.2018 zmenil a žalobe v celom rozsahu vyhovel, priznal mu nárok na náhradu trov konania a odvolacieho konania v rozsahu 100 %, resp. rozsudok zrušil a vec vrátil Okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Uviedol, že z odvolania nie je absolútne zrejmé, v čom má súd o výsledku nesprávne právne posúdiť a čo by mohlo byť dôvodom na zrušenie rozsudku. Je výlučne na ťarchu žalobcu, že žalobu a najmä petit zrejme nesprávne formuloval, pričom týmto bol konajúci súd viazaný. Vzhľadom na kontradiktórnosť konania, ako aj skutočnosť, že žalobca bol zastúpený advokátom, nemá zároveň súd vo vzťahu k žalobcovi ani žiadnu poučovaciu povinnosť. Akékoľvek tvrdenia žalobcu o tom, ako plánoval v prípade úspechu v konaní s týmito prostriedkami naložiť sú právne irelevantné vo vzťahu ku kvalifikácii nároku a k formulácii petitu, ktorý mohol byť formulovaný tak, aby smeroval k účinkom požadovaným žalobcom, ktorý tak však na vlastnú ťarchu neučinil a uvedený nedostatok nemôže byť odstránený ani v odvolacom konaní. Podľa jeho názoru neexistuje zákonný dôvod na zrušenie rozsudku. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a zaviazal žalobcu na nahradenie trov konania žalovaného v odvolacom konaní.

6. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že sa pridrižiava svojho odvolania zo dňa 17.12.2018 a v dôvodoch, ktoré v ňom uviedol zopakoval dôvody uvedené v odvolaní.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, účinný od 1.7.2016 - ďalej len „CSP“), prejednal odvolanie žalobcu podľa ustanovenia § 378 a nasl. CSP.

8. Na prejednanie odvolania žalobcu nariadil odvolací súd pojednávanie (§ 385 ods. 1 CSP), na ktorom po podaní správy o priebehu konania pred súdom prvej inštancie, po oboznámení s napadnutým rozsudkom, odvolaním a vyjadreniami sporových strán, podľa ustanovenia § 378 ods. 1 CSP (za splnenia podmienok daných ustanovením § 204 CSP) zopakoval dokazovanie listinnými dôkazmi - žalobou, dôkazmi na čl. 17, 19, 50, čl. 85, t.j. potvrdením Exekútorského úradu E.. H. P., súdnej exekútorky zo dňa 10.12.2018, ktorým exekútorský úrad potvrdzuje, že v exekučnom konaní U. žalobca uhradil ku dňu 10.12.2018 sumu 13.933,11 eur a táto čiastka bola rozdelená v súlade s ustanovením § 60 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z.. Toto potvrdenie pripojil žalobca k podanému odvolaniu.

9. Žalobca na odvolacom pojednávaní uviedol, že trvá na podanom odvolaní a podanej žalobe a predložil súdu ako dôkaz potvrdenie Exekútorského úradu E.. H.U. P. zo dňa 22.8.2019, ktorým exekútorský úrad potvrdil, že v exekučnom konaní Ex98/2016 žalobca uhradil ku dňu 22.8.2019 sumu 16.933,11 eur, ktorá bola rozdelená v súlade s ustanovením § 60 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z.. Zároveň uviedol, že ku dňu pojednávania pred odvolacím súdom od neho bolo vymožené 94 % zo sumy, ktorá je predmetom tohto konania a v prípade, ak mu bude vyplatené poistné plnenie, teda ak bude žalobe vyhovené, zvyšok doplatí poškodeným. Navrhol, aby odvolací zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobe vyhovie a prizná mu nárok aj na náhradu trov konania. V prípade ak by súd zvažoval potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie, žiadal, aby pri trovách konania postupoval podľa § 257 CSP a nezaviazal žalobcu na zaplatenie trov konania. Úrok z omeškania od v žalobe uvedeného dátumu žiada z toho dôvodu, že vtedy bola doručená žalovanej výzva na plnenie. Ďalej uviedol, že na strane žalovanej by došlo k bezdôvodnému obohateniu, pretože žalobca plnil za žalovanú. Následne uviedol, že úrok z omeškania žiada odo dňa právoplatnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým ho zaviazal na plnenie. Žalobca bol nútený podať žalobu z dôvodu, že žalovaná dobrovoľne neplnila poškodeným a teda zavinila aj túto situáciu, teda podanie žaloby.

10. Žalovaný na odvolacom pojednávaní uviedol, že navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Ďalej poukázal na to, že žalobca v žalobe ani počas celého konania pred súdom prvej inštancie neuviedol, aká časť bola exekútorom vymožená a aká časť bola poukázaná manželom D.. Ani z potvrdení, ktoré predložil k odvolaniu nevyplýva, že aká časť bola poukázaná z

vymožennej sumy manželom D. a aká časť na trovy exekúcie a ďalšie náklady. Nepreukázal aká časť bola uhradená manželom D. a nedomáhal sa do tejto výšky náhrady škody voči žalovanej. Ak by to preukázal, tak by žalovaný tiež v tejto veci postupoval inak. K argumentácii žalobcu uvedenej v odvolaní, v ktorom poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 3Cdo/256/2012, uviedol, že právny zástupca žalobcu zabudol poukázať na záver tohto rozhodnutia, kde je vyslovený názor, ktorý je úplne v rozpore s tým ako argumentuje žalobca. Na otázku člena senátu uviedol, že poisťovňa neplnila poškodeným po právoplatnom rozhodnutí Okresného súdu Stará Ľubovňa. Do konania vstúpili z dôvodu, že je rôzna rozhodovacia prax súdov. V čase, keď bola podaná žaloba, bol ešte úplne iný názor, bola úplne iná prax súdov, že nebolo rozhodované tak, že existovala zodpovednosť poisťovne za nemajetkovú ujmu, avšak táto prax sa zmenila až počas konania. Nepoprel, že tak už rozhodol aj Najvyšší súd SR a Ústavný súd a že sa tak rozhoduje na Krajskom súde v Prešove aj v iných veciach, v každom prípade do dnešného dňa túto otázku neriešil veľký senát najvyššieho súdu. V poisťovej zmluve, ani vo Všeobecných podmienkach nie je upravené, že by v prípade ak poistený plní sám, bola povinnosť poisťovne mu nahradiť plnenie.

11. Aj zo zopakovaného dokazovania odvolacím súdom vyplynul zodpovedajúco ustanoveniu § 215 ods. 1, 2 CSP skutkový stav zistený podľa prostriedkov procesného útoku i procesnej obrany (zhromaždených pred súdom prvej inštancie) nasledovne:

12. Medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá poisťová zmluva na poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. XXXXXXXXXXXX dňa 10.12.2010. Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2C/284/2014 zo dňa 4.6.2015 v spojení s rozsudkom KS v Prešove sp. zn. 6Co/185/2015, 6Co/386/2015, 6Co/387/2015 zo dňa 28.6.2016 bol žalovaný E. X. (v tomto konaní žalobca) zaviazaný zaplatiť žalobcovi H. D.K.N. sumu 10.000,- eur a žalobkyni C. D. sumu 8.000,- eur do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku, titulom náhrady nemajetkovej ujmy, a to na tom skutkovom základe, že dňa 27.12.2010 došlo k dopravnej nehode mot. vozidla, ktoré riadil E. X., pri ktorej zomrel mal. R., syn H. a C. D., za čo bol rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. XT/XXX/XXXX zo dňa 5.10.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. XT0/XX/XXXX zo dňa 19.9.2013 uznaný vinným z prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 1 roka s podmieneným odkladom jeho na skúšobnú dobu 2 a pol roka. Súčasne mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť mot. vozidla všetkých druhov na dobu 18 mesiacov. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy vzal do úvahy súd okolnosti, za ktorých došlo k nehode jednak na strane žalovaného, ale aj na strane žalobcov a ich nebohého syna, pričom pri zohľadnení všetkých skutočností ustálil výšku primeraného zadošťučinenia pre žalobcu H. D. v sume 10.000,- eur a žalobkyňu C. D. v sume 8.000,- eur.

13. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu vyzval listom zo dňa 22.3.2017 žalovaného na poskytnutie poisťového plnenia a poukázal na tú skutočnosť, že oprávnení podali návrh na výkon exekúcie voči nemu. Žalovaný listom zo dňa 7.4.2017 zaslal stanovisko, v ktorom uviedol, že podľa jeho názoru nárok na nemajetkovú ujmu pozostalých po obetiach dopravných nehôd za súčasne platnej právnej úpravy zákona č. 381/2001 Z.z. o PZP s poukazom na rozhodovacia činnosť NS SR ako aj stanoviska Ministerstva financií SR ako gestora zákona o PZP nespadá do rozsahu krytia povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidla.

14. Podľa § 822 OZ z poistenia zodpovednosti za škody má poistený právo, aby v prípade poisťovej udalosti poisťiteľ za neho nahradil podľa poisťových podmienok škodu, za ktorú poistený zodpovedá.

15. Podľa § 823 OZ náhradu platí poisťiteľ poškodenému; poškodený však právo na plnenie proti poisťiteľovi nemá, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

16. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len PZP) poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

17. Podľa § 4 ods. 4 PZP poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poisťové plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa § 15 PZP náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

19. Odvolací súd zopakoval dokazovanie listinnými dôkazmi, doplnil dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi a podľa zopakovaného dokazovania mohol tak dať odpoveď na námietky žalobcu a žalovaného.

20. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie o závere ustálenej rozhodovacej praxe o náhrade nemajetkovej ujmy z PZP. Nemá preto pochybnosti o tom, že poisťovňa poškodeným priznanú nemajetkovú ujmu mala plniť. Ak túto neplnila a plnil ju sám poistený, nemožno žalobný návrh zamietnuť len s argumentáciou o nesprávne určenom platobnom mieste už aj z toho dôvodu, že ak by žalobca uviedol ako platobné miesto poškodených, tým, že títo boli uspokojení čiastočne už exekúciou z majetku žalobcu, došlo by na ich strane k bezdôvodnému obohateniu. Je nesporné, že existuje vzťah žalobcu ako poisteného a žalovanej ako poisťovne a nesporné je aj to, že sa zmenšil majetok žalobcu tým, že plnil za žalovaných, ktorá odmietla plniť, aj keď vedela, že táto povinnosť jej vznikla. Žalovaná odmietla plniť aj po výzve žalobcu. Týmto postupom vyvolala situáciu, že voči žalobcovi sa vedie exekúcia a bol nútený podať žalobu vo veci. Žalobcovi vznikol priamy nárok voči žalovanej, lebo bolo zasiahnuté do jeho majetkovej sféry odmietnutím plniť žalovanou. Je prísne formalistický záver súdu prvej inštancie, ak napriek zistenému stavu zamietol žalobu žalobcu pre neuvedenie miesta plnenia poškodených. Neobstojí argumentácia žalovaného počas konania, vo vyjadrení k odvolaniu, ani na pojednávaní pred odvolacím súdom

21. Z toho dôvodu odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP z dôvodu, že súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že nevykonával dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu veci.

22. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude, aby pri procesnej iniciatíve sporových strán, najviac žalobcu, skutkovo ustálil zdôvodnenie uplatňovaného nároku. Javí sa totiž, že už pri terajšom nespornom plnení žalobcu poškodeným, by mohli prichádzať do úvahy alternatívy usporiadania nárokov medzi poisteným a poisťovňou titulom zmluvne dohodnutých záväzkov (vrátane obsiahnutých v poisťných podmienkach); prípadne nárokov bezdôvodného obohatenia alebo nároku z náhrady škody. Toto všetko závisí od presného a nespochybniteľného vymedzenia prostriedkov procesného útoku žalobcu, pri rešpektovaní osobitných ustanovení o dokazovaní v sporoch s ochranou slabšej strany.

23. Z dôvodu zrušenia výroku vo veci samej, odvolací súd zrušuje aj prislúchajúci výrok o trovách konania a súd prvej inštancie v ďalšom konaní bude musieť prihliadať aj na odvolacie námietky žalobcu pri trovách konania.

24. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

25. Uvedené uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).